

Člen 17 - Informacije, ki so dane na voljo javnosti

Na Finskem so zaščitni ukrepi iz Direktive 2011/99/EU in Uredbe (EU) št. 606/2013 določeni v Zakonu o prepovedi približevanja (898/1998).

Zakon določa odreditev prepovedi približevanja, da se prepreči kaznivo dejanje zoper življenje, zdravje, svobodo ali zasebnost, grožnja takega kaznivega dejanja ali kakršna koli druga vrsta hudega nadlegovanja. Če oseba, ki meni, da je ogrožena, in oseba, zoper katero se zahteva odredba o prepovedi približevanja, stalno prebivata v istem stanovanju, se lahko prepoved približevanja odredi, da se prepreči kaznivo dejanje zoper življenje, zdravje ali svobodo ali grožnja takega kaznivega dejanja (*odredba o prepovedi približevanja znotraj družine*).

Direktiva 2011/99/EU se uporablja za odredbe o prepovedi približevanja, ki se odredijo na Finskem, če je bila odredba izdana kot posledica kaznivega dejanja ali domnevnega kaznivega dejanja. Če odredba o prepovedi približevanja ni povezana s kaznivim dejanjem, kot je navedeno v Direktivi, se zanjo uporablja Uredba (EU) št. 606/2013.

Kot je podrobneje opredeljeno v ustreznih sodbi, se oseba, zoper katero je izdana odredba o prepovedi približevanja, ne more srečati z zaščiteno osebo, niti ne sme drugače stopiti v stik z njo ali to poskušati storiti (*navadna odredba o prepovedi približevanja*). Prav tako je prepovedano slediti zaščiteni osebi ali jo opazovati. Oseba, zoper katero je izdana odredba o prepovedi približevanja znotraj družine, mora zapustiti bivališče, v katerem stalno živita z zaščiteni osebo, in se tja ne sme vrniti. Če obstaja razlog za domnevo, da navadna odredba o prepovedi približevanja ne zadošča, se lahko odredba o prepovedi približevanja razširi. V tem primeru velja prepoved približevanja tudi za nahajanje v bližini stalnega prebivališča, počitniškega bivališča ali delovnega mesta zaščiteni osebe ali nahajanje v bližini drugega primerljivega kraja, ki je posebej naveden (*razširjena odredba o prepovedi približevanja*). Vendar pa odredba o prepovedi približevanja ne velja za stike, za katere obstaja utemeljen razlog in ki so očitno potrebni. Po možnosti je treba urediti vse potrebne stike že v odredbi o prepovedi približevanja.

Prepoved približevanja se lahko odredi največ za eno leto. Prepoved približevanja znotraj družine se lahko odredi največ za tri mesece. Prepoved približevanja začne veljati po odločitvi okrožnega sodišča, da tak ukrep odredi. Odločitev je treba spoštovati ne glede na vloženo pravno sredstvo, razen če višje sodišče, ki obravnava zadevo, ne odloči drugače. Prepoved približevanja se lahko obnovi. V primeru obnovitve se lahko prepoved približevanja odredi največ za dve leti. Prepoved približevanja znotraj družine se lahko obnovi največ za tri mesece.

Odreditev prepovedi približevanja lahko zahteva kdor koli, ki ima utemeljen razlog, da se počuti ogrožen ali nadlegovan s strani druge osebe. Prošnjo lahko vloži tudi organ kazenskega pregona, policija ali socialni organ. Prošnjo se lahko vloži ustno ali pisno na posebnem obrazcu.

Zadeve v zvezi prepovedjo približevanja obravnava okrožno sodišče. Sodišče, pristojno za odločanje, je okrožno sodišče v kraju, v katerem oseba, ki jo je treba zaščititi, prebiva ali v katerem se bo odredba o prepovedi približevanja večinoma uporabljala. Če je oseba, zoper katero se zahteva odredba o prepovedi približevanja, osumljena kaznivega dejanja, ki je lahko pomembno pri reševanju zadeve v zvezi z odredbo o prepovedi približevanja, je pristojno kazensko sodišče pristojno tudi za odločanje v zadevi glede prepovedi približevanja.

Če je primerno, se za zaslišanje pred sodiščem v zadevi, ki se nanaša na odredbo o prepovedi približevanja, uporabljajo določbe o kazenskem postopku. V finski sodni praksi se odredba o prepovedi približevanja odreja skoraj brez izjeme kot neodvisen ukrep, ločeno od obravnave kaznivega dejanja, čeprav se lahko v skladu z zakonom obravnava tudi v okviru kazenskega postopka.

Odredba o prepovedi približevanja se lahko uvede, če obstajajo utemeljeni razlogi za domnevo, da bo oseba, zoper katero se zahteva odredba, verjetno storila kaznivo dejanje zoper življenje, zdravje, svobodo ali zasebnost osebe, ki se počuti ogrožena, ali jo bo drugače hudo nadlegovala.

Odredba o prepovedi približevanja znotraj družine se lahko uvede, če je verjetno, da bo oseba, zoper katero se zahteva odredba o prepovedi približevanja, glede na grožnje, ki jih je izrekla, in na vse prejšnje kršitve ali drugo ravnanje, verjetno storila kaznivo dejanje zoper življenje, zdravje ali svobodo osebe, ki meni, da je ogrožena, ter ob tem uvedba odredbe o prepovedi približevanja ni nerazumna glede na resnost neizbežnega kaznivega dejanja, okoliščine oseb, ki živijo v istem gospodinjstvu, in druga dejstva, ki so bila predstavljena v zadevi.

Pri presojanju predpogojev za uvedbo odredbe o prepovedi približevanja je treba upoštevati okoliščine vpletenih oseb, naravo morebitnih preteklih kaznivih dejanj ali nadlegovanja ter ali so se taka dejanja ponavljala, pa tudi verjetnost, da bo oseba, zoper katero se zahteva odredba o prepovedi približevanja, osebo, ki meni, da je ogrožena, še naprej nadlegovala ali zoper njo zagrešila kaznivo dejanje.

Lahko se odredi tudi začasna prepoved približevanja. O uvedbi začasne odredbe o prepovedi približevanja odloča uradnik, ki je pristojen za prijetje, ali sodišče. Uradnik, pristojen za prijetje, mora brez odlašanja, najpozneje pa v treh dneh, predložiti svojo odločitev v presojo pristojnemu okrožnemu sodišču. Načeloma stranke same nosijo stroške, ki izhajajo iz obravnave zadeve v zvezi z odredbo o prepovedi približevanja. Vendar lahko sodišče stranki naloži plačilo dela ali vseh razumnih pravnih stroškov nasprotne stranke, če za to obstajajo tehtni razlogi. Sodna taksa se ne zaračuna.

Stranke imajo pravico do odvetnika in tudi pravico do brezplačne pravne pomoči, če izpolnjujejo pogoje iz zakona o pravni pomoči (257/2002).

Sodišče mora v policijski računalniški sistem nemudoma vnesti sodbo, s katero odredi, razveljavi ali spremeni odredbo o prepovedi približevanja.

S sodbo se seznanijo tudi prosilec, osebo, ki je zaščiteni z odredbo o prepovedi približevanja, in oseba, zoper katero je bila odredba o prepovedi približevanja zahtevana. Sodbo je treba osebno, zoper katero je bila odrejena prepoved približevanja, vročiti na preverljiv način, razen če je bila razglašena ali izrečena v prisotnosti te osebe.

Izvrševanje odredb o prepovedi približevanja nadzoruje policija.

Kršitve prepovedi približevanja se kaznujejo v skladu č členom 9a poglavja 16 kazenskega zakonika (39/1889).

Člen 18 (a)(i) - organe, ki so pristojni za odreditev zaščitnih ukrepov in izdajo potrdil v skladu s členom 5**Organi, pristojni za odrejanje zaščitnih ukrepov**

Splošna sodišča (okrožna sodišča, pritožbena sodišča in vrhovno sodišče).

Organi, pristojni za izdajanje potrdil v skladu s členom 5

Splošna sodišča (okrožna sodišča, pritožbena sodišča in vrhovno sodišče).

Potrdilo izda sodišče, ki je izdalo odredbo o prepovedi približevanja s področja uporabe uredbe in iz Zakona o prepovedi približevanja (898/1998).

Potrdilo se izda v skladu s členi 5 do 7 Uredbe. Oseba, ki povzroča tveganje, se uradno obvesti v skladu s členom 8 Uredbe in členom 5 zakona (227/2015) o izvajanju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzajemnem priznavanju zaščitnih ukrepov v civilnih zadevah.

<https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index.html>

Člen 18 (a)(ii) - organe, pri katerih je treba uveljavljati zaščitni ukrep, odrejen v drugi državi članici, in/ali ki so pristojni za izvrševanje takega ukrepa

Okrožno sodišče v Helsinkih.

Kontaktne podatki: <http://www.oikeus.fi/karajaoikeudet/helsinginkarajaoikeus/fi/index.html>

Na Finskem se zaščitni ukrepi, odrejeni v drugih državah članicah, v skladu s členom 4(1) Uredbe priznavajo brez ločenega postopka, kot je določeno v členu 4 zakona (227/2015) o izvajanju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzajemnem priznavanju zaščitnih ukrepov v civilnih zadevah. Taki zaščitni ukrepi se vpišejo v register iz člena 15 Zakona o prepovedi približevanja (898/1998), enako kot to velja za odredbe o prepovedi približevanja, izdane na Finskem.

Člen 18 (a)(iii) - organe, ki so pristojni za prilagoditev zaščitnih ukrepov v skladu s členom 11(1)

Okrožno sodišče v Helsinkih.

Kontaktne podatki: <http://www.oikeus.fi/karajaoikeudet/helsinginkarajaoikeus/fi/index.html>

Prilagoditev zaščitnega ukrepa se v skladu s členom 11 Uredbe izvede po pisnem postopku iz člena 3 zakona (227/2015) o izvajanju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzajemnem priznavanju zaščitnih ukrepov v civilnih zadevah.

Člen 18 (a)(iv) - sodišča, pri katerih se v skladu s členom 13 vložijo prošnja za zavrnitev priznanja in, kadar je to primerno, izvršitve

Okrožno sodišče v Helsinkih.

Kontaktne podatki: <http://www.oikeus.fi/karajaoikeudet/helsinginkarajaoikeus/fi/index.html>

Priznanje ali izvršitev sodbe se v skladu s členom 13 Uredbe zavrne po pisnem postopku iz člena 3 zakona (227/2015) o izvajanju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzajemnem priznavanju zaščitnih ukrepov v civilnih zadevah.

Člen 18 (b) - jeziku ali jezikih, ki so sprejemljivi za prevode iz člena 16(1)

Sprejemljivi jeziki so finščina, švedščina in angleščina. Potrdilo, izdano v drugem jeziku, se prav tako lahko sprejme, če za njegovo sprejetje ni drugih ovir.

Zadnja posodobitev: 16/08/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.